

Semantische en affectieve priming in patiënten met niet-affectieve psychose en hun eerste graads familieleden. Een Event-Related-Potential studie.

Gepubliceerd: 08-08-2007 Laatste bijgewerkt: 10-05-2024

Met het onderzoek zal geprobeerd worden inzicht te verkrijgen in het semantische en affectieve netwerk van personen met een recente niet-affectieve psychose, eerstegraads familieleden en gezonde controles door de hersenactiviteit met EEG te meten...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Schizofrenie en andere psychotische stoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON31455

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Semantische en affectieve priming in patiënten met psychosis

Aandoening

- Schizofrenie en andere psychotische stoornissen

Synoniemen aandoening

Psychose, Schizofrenie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Maastricht

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: ERP, kwetsbaarheid, psychosis, semantische en affectieve priming

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De reactietijden in de verschillende condities worden tussen de groepen vergeleken.

De gemiddelde amplitude en de latentie van de ERP componenten worden tussen de verschillende condities en de groepen vergeleken. Het betreft de N400, de P3 en de LPP componenten.

Er wordt een bronlokalisatie voor elke conditie en elke groep uitgevoerd.

Alle woorden of combinaties van woorden bij de multiple-speakers taak die de proefpersoon aangeeft te horen, worden opgeteld en het langste stuk van woorden, de LSI score = length of speech illusion score, wordt als outcome variabele gebruikt.

De correlaties tussen de reactietijden, de ERP componenten in de verschillende condities, en de LSI scores enerzijds en de mate van positieve en negatieve symptomen anderzijds wordt bepaald.

Secundaire uitkomstmaten

/

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Een groot aantal studies heeft laten zien dat personen met een psychotische stoornis afwijkingen vertonen in taal processen (bijv. verstoorde semantische

processen). Er zijn bijvoorbeeld aanwijzingen dat er bij psychose onvoldoende inhibitie van activiteit in het semantische netwerk is. Dit komt tot uiting in een abnormaal patroon van de N400, een EEG component die sterk aan semantische relaties van woorden is gekoppeld. Deze taal problemen worden verder beïnvloed als de informatie een emotionele lading heeft. Het is bijvoorbeeld gebleken dat mensen met psychose meer taal problemen vertonen als zij over emotionele onderwerpen spreken. De lexicale decisie taak is een geschikte methode om het semantische netwerk te onderzoeken. Door gebruik te maken van stimulusmateriaal met een emotionele lading kan de invloed van emotie worden onderzocht. Verder kan met de multiple speaker taak onderzocht worden of er verschillen zijn in taal perceptie bij patiënten met psychose, gezonde familieleden en gezonde controle proefpersonen. Vanwege een verhoogde genetische kwetsbaarheid wordt er in lichtere mate een afwijking in het semantische en affectieve netwerk in eerste graads familieleden van patiënten met een psychotische stoornis verwacht.

Doel van het onderzoek

Met het onderzoek zal geprobeerd worden inzicht te verkrijgen in het semantische en affectieve netwerk van personen met een recente niet-affectieve psychose, eerstegraads familieleden en gezonde controles door de hersenactiviteit met EEG te meten tijdens lexicale decisietaken en tijdens een multiple-speakers taak. Tevens wordt onderzocht of er een samenhang bestaat tussen semantische en affectieve priming en speech perceptie en positieve en negatieve symptomen bij mensen met een psychose.

Onderzoeksopzet

Het betreft een studie waarbij bij de deelnemers een EEG meting verricht wordt terwijl zij een lexicale decisie taak op de computer uitvoeren. De proefpersonen moeten woorden lezen die op het beeldscherm verschijnen en door middel van knoppen aangeven of het om een echt of een niet-bestaand woord gaat. Na het EEG onderzoek wordt bij de proefpersoon nog een multiple-speakers taak afgenomen waar de proefpersoon door een hoofdtelefoon spraakopnames van zes Nederlandstalige personen (drie mannen en drie vrouwen) moet luisteren. Deze stukken zijn samengevoegd in een Multiple-speakers-phonetic-noise of *babbel*, met een duur van 2.30 minuten. Verder worden de proefpersonen gevraagd om een vragenlijst in te vullen over symptomen in de laatste tijd. Verder neemt de onderzoeker nog een woordentest en een kort interview naar het welbevinden gedurende de laatste twee weken af.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's aan deelname aan het onderzoek verbonden. De belasting van 1 maal 3 uur is op grond van ervaring uit eerder onderzoek in deze

patiëntgroep acceptabel.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Maastricht

Vijverdalseweg 1
6200 MD Maastricht
Nederland

Wetenschappelijk

Universiteit Maastricht

Vijverdalseweg 1
6200 MD Maastricht
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

1. tussen 18 en 50 jaar
2. Nederlands als moedertaal
3. in staat zijn informed consent te verlenen
4. patiënten: (a) diagnose van een niet-affectieve psychose; (b) eerste contact met een

psychiatrische instelling vanwege de psychose niet langer dan 10 jaar geleden
5. eerstegraads familieleden: broer of een zus van een patiënt met een diagnose non-affectieve psychose
6. gezonde controles: (a) nooit een diagnose van een niet-affectieve psychose gekregen; (b) geen eerstegraads familieleden met de diagnose psychotische stoornis

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

1. Zwakbegaafdheid (IQ<70)
2. hersenletsel (met verlies van bewustzijn)
2. psychotische stoornis door een organische aandoening
3. afhankelijkheid van alcohol of één of meerdere drugs volgens DSM-IV

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Diagnostiek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	01-11-2007
Aantal proefpersonen:	90
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	08-08-2007

Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC academisch ziekenhuis Maastricht/Universiteit Maastricht, METC azM/UM (Maastricht)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	29-04-2008
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC academisch ziekenhuis Maastricht/Universiteit Maastricht, METC azM/UM (Maastricht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL17175.068.07